

ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภาิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้ไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม และการทำไม้ในที่ดินดังกล่าว ไม่ต้องได้รับอนุญาต จากพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งแก้ไขบทนิยามคำว่า “ทำไม้” ให้สอดคล้องกัน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕) และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และยกเลิกมาตรา ๑๔ ทวิ)

(๒) กำหนดมาตรการรับรองไม้เพื่อประโยชน์ในการจำแนกแหล่งที่มาของไม้ และเพื่อ การค้าหรือการส่งออกป็นอกราชอาณาจักร (เพิ่มส่วนที่ ๒/๑ การรับรองไม้ มาตรา ๑๘/๑ มาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ ของหมวด ๑ การทำไม้และเก็บหาของป่า)

(๓) กำหนดเพิ่มลักษณะของไม้ที่มีไว้ในครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายในสถานที่ ที่ได้รับอนุญาต (เพิ่มมาตรา ๕๑ (๖))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการ กำหนดให้ไม้ที่มีค่าทางเศรษฐกิจที่ขึ้นในที่ดินประเภทอื่นที่ไม่ใช่ป่า เป็นไม้หวงห้าม จึงทำให้ การทำไม้และการเคลื่อนย้ายไม้ในที่ดินดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้มาตรการควบคุมตามกฎหมายว่าด้วย

ป่าไม้ ดังนั้น เพื่อให้การทำไม้และการเคลื่อนย้ายไม้นั้นเป็นไปได้โดยสะดวกไม่เกิดภาระแก่ประชาชน ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมไม้และการบริหารจัดการด้านการป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เพื่อกำหนดให้ไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม รวมทั้งกำหนดเพิ่มหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองไม้เพื่อประโยชน์ในการจำแนกแหล่งที่มาของไม้ซึ่งเป็นมาตรการในการป้องกันการนำไม้ที่ลักลอบทำออกจากป่ามาสวมสิทธิว่าเป็นไม้ที่ทำออกจากที่ดินดังกล่าว และเพื่อการค้าหรือการส่งออกป็นอกราชอาณาจักรจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๙ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม คำว่า “ทำไม้” ให้หมายความว่า ตัด ฟัน กาน โคน ลิด เลื่อย ผ่า ถาก ทอน ขุด ชักลากไม้ในป่า หรือนำไม้ออกจากป่าด้วยประการใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ ไม้ที่เป็นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีเฉพาะแต่ไม้ที่ขึ้นในป่าและที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นไม้หวงห้าม (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕))

- แก้ไขเพิ่มเติมให้ไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่เป็นไม้หวงห้าม ส่วนไม้ในป่าชนิดใดจะกำหนดให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใดให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

- ยกเลิกมาตรา ๑๔ ทวิ กรณียกเว้นค่าภาคหลวงให้แก่ผู้รับอนุญาตทำไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้อีเม้ง ไม้พะยุงเกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจัน ไม้ชะยง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้อีเฒ่า และไม้เก็ดเขาควาย ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๕ ยกเลิกมาตรา ๑๔ ทวิ)

- กำหนดเพิ่มกระบวนการในการรับรองไม้ กรณีที่ให้เจ้าของไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินสามารถแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอหนังสือรับรองไม้ โดยเสียค่าใช้จ่ายตามที่กรมป่าไม้กำหนด และกรณีของผู้ที่มีความประสงค์ขอหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ เพื่อการค้าหรือการส่งออกป็นอกราชอาณาจักรให้สามารถยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และเสียค่าใช้จ่ายในการออกหนังสือรับรองตามที่กรมป่าไม้กำหนด ซึ่งกรมป่าไม้จะกำหนดให้สถาบันหรือองค์กรอื่นดำเนินการออกหนังสือรับรองดังกล่าว

แทนได้ โดยให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มส่วนที่ ๒/๑ การรับรองไม้ มาตรา ๑๘/๑ มาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๑๘/๓ ของหมวด ๑ การทำไม้และเก็บหาของป่า)

- กำหนดเพิ่มลักษณะของไม้ โดยให้ไม้ที่มีหนังสือรับรองตามมาตรา ๑๘/๑ กรณีที่ให้เจ้าของไม้ที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินสามารถแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอหนังสือรับรองไม้ และมาตรา ๑๘/๒ กรณีของผู้ที่มีความประสงค์ขอหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ เพื่อการค้าหรือการส่งออกป้อนกราชอาณาจักร หรือสำหรับไม้ที่มีหลักฐานแสดงว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายที่ให้ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้สามารถมีไว้ในครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตของตนได้ (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๕๑ (๖))

- กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้บรรดาไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเม็ง ไม้พุงแกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยูง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเฒ่า และไม้เก็ดเขาควาย ที่ขึ้นในป่า ให้เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จนกว่าจะได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๘)

๑.๔ บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. *

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้กำหนดให้ไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่เป็นไม้หวงห้าม เพื่อให้การทำไม้ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ซึ่งเป็นการลดภาระและเป็นผลดีต่อการส่งเสริมให้ประชาชนปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อใช้สอยและเพื่อการค้าในที่ดินดังกล่าว นอกจากนี้ การกำหนดให้มีการแจ้งเพื่อขอออกหนังสือรับรองไม้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ในการจำแนกแหล่งที่มาของไม้ว่าเป็นไม้ที่มาจากที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว ยังสามารถใช้เป็นหลักฐานแสดงความชอบของแหล่งที่มาของไม้ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวก

* บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ความสะดวกในการเคลื่อนย้ายไม้หรือเมื่อมีการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่รัฐ โดยกรณีนี้จะไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนจนเกินสมควร เนื่องจากกำหนดให้การแจ้งเพื่อขอใบรับรองไม้เป็นภาคสมัครใจ และไม่มีการกำหนดโทษในกรณีที่ไม่มีการแจ้ง สำหรับกรณีของผู้ซึ่งประสงค์จะค้า หรือส่งไม้ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ออกไปนอกราชอาณาจักร ได้กำหนดให้สามารถขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมไม้และการบริหารจัดการด้านการป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจให้แก่ประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป
